

dimo pravični in vidili bomo, da je ta sinček prav brihten in zal fantè in da bo dopadil še marsikteri ljubeznjivi gospé. Če je pa temu tako, se nam ni potreba sinčeka (jezika) sramovati; tudi ga ni treba siliti nobenemu, ker potreba ljudstva, lika njegova mu bote napravile prostor tudi med gospôdo, in dobil bo svoj sedež povsod, ker, spodobno se ravnaje, bo tudi druge omikane tovarše spoštoval. Treba ne bo po drugih mestih za-nj beračiti, da bi se vsedil v naročje svoje ljube matere. Dobri oče, ki je svojega čeravno drugač zgubljenega sina zagledal, ni hodil soseda barat, ali ga smé na serce svoje pritisniti. Tudi mi ne bomo prašali: ali smé sin domovine domá stanovati. Naj bi te kratke besede napravile mir in potolažile násprotje, ki naši svobodi ni dostojno!“ — Ko je gospod župan skončal ta govor, so zadoneli „živio-klici“ po sobi, in slovesnost je bila končana. Muzika je igrala cesarsko pesem in prečastiti gosp. deželni poglavar so se poslovili. Potem je prejšni začasni mestni predstojnik gosp. Guttman predstavil novemu gosp. županu magistratne gospode uradnike. — Mi pa želimo, da bi častiti novi gospod župan, ktereга inštalacija je bila prav v národnem duhu, s krepko roko in terdnega značaja vodil ladjico nove županije, ktere opravilstvo dobro pozná in ktera od njega veliko pričakuje!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. V pondeljek se je začel spet državni zbor v zbornici poslancov. Zborniki gospôske zbornice se bojo snidili še le 3. dan prihodnjega mesca.

— Osnovo za novo preuredbo žandarjev izdeluje žandarski inšpektor gosp. fml. Steininger. Sliši se, da po tej novi osnovi se bode veliko stroškov prihranilo; začela se bo ta nova preuredba še le potem, ko bojo občine (soseske) po novi županijski postavi vredjene.

— Nova postava za šolstvo po „Ost und West“ še ni tako deleč dognana, da bi jo ministerstvo že kmali dalo državnemu zboru v pretres, kakor so nekteri dunajski časniki unidan rekli.

— Nekteri dunajski časniki pišejo, da se govori o odstopu gosp. ministra Schmerlinga in da baron Hübner bode stopil na mesto grofa Rechberga. Tudi to se govori, da bojo Magjari odstopili od terjatve svojega lastnega vojnega ministerstva in da hočejo koncesije dovoliti o finančnih zadevah; zato pa bojo dobili svoje odgovorno ministerstvo in da jim bode dovoljen ustavodavni odbor, ki se ima posvetovati o državnopravnih razmerah z ostalimi deželami avstrijskega cesarstva. Ti časniki hočejo še več vediti, namreč, da Vay bo predsednik ministerstva (ogerskega), Majlath minister notranjih oprav, Eötvös minister nauka, Klauzál minister narodnega gospodarstva. — Berž ko ne so to same govorice.

— General Benedek pride za dva poletna mesca v Brühl poleg Dunaja na deželo; stanovanje njegovo je že najeto.

Hervaško. Iz Zagreba. Naše deželne zadeve še zmiraj niso nič bolj jasne, kako bo z Dalmacijo, Reko itd. — V zboru 22. t. m. je deželni zbor sklenil Njih Veličanstvo prositi za pomilostenje zavolj političnih pregreškov zapertega Dalmatinca Vragolova in nekterih družih; al dobil je odgovor, da so prenozihi krivd obdolženi in da se ne morejo naravnost izpustiti. — Volitve poslancov v vojaški Granici bojo kmali dognane; po dopisu v „Ost u. West“ se je bati, da so bile preveč po komandi vojaški.

— Po dopisu dvornega dikasterija od 7. t. m. se morajo gimnazije v prihodnjem šolskem letu čisto na novo osnovati. Kjer je šolska mladina čisto slovanska, se bojo vsi nauki učili v hervaškem jeziku; nemški jezik se bo kot predpisani nauk učil po 2 uri na teden v nižjih in višjih

razredih; učiteljem, ki niso Hervatje, se ne bo slovó dalo; ako so v hervaškem jeziku terdni; ki ga pa ne znajo, bojo svoje mesta odstopili domačim, ki zdaj v družih deželah za učitelje služijo; konečno naj deželni zbor vzame v svoje roke organizacijo gimnazij.

Česko. Iz Prage 25. maja se piše v „Ost u. West“, da se kakor leta 1848 ponavljajo pogostoma tudi v mestih in po deželi mačje godbe in drugi še huji napadi zlasti zoper jude, zoper ktere se ne le vzdiguje samo derhal, temuč jo šuntajo tudi nekteri mestjani. Naj je kriv takih šundrov kdor si bodi, silno treba je, da mestne županije stopijo taki razujzdanosti na péte in da berž izzačetka odvernejo vsako poskušnjo očitnega nepokoja ali celo napada na tuje blago; razsajanje po ulicah je napačno na vsako stran.

Ogersko. V deželnem zboru še zmirej stopa govornik za govornikom na oder; vsak razglaša ostre pritožbe zoper dunajsko vlado v preteklih 12 letih. Vidi se vendar iz vsega, da bodo Deakovi predlogi obveljali. Kdaj bo zbor to reč sklenil, še ni znano. Govorí se, da je vlada na Dunaji sklenila, ako bo Deakova adresa od deželnega zbora peštanskega poterjena, zboru naročiti, naj izbere odbor, ki bo mogel na Dunaj iti in se tu dogovoriti o osnovi pogodbe, ktero hoče vlada predložiti in ktera je po ministerskem sklepu že ustanovljena. To bojo za celo cesarstvo važni dnevi! Ogerski dvorni kancelar baron Vay je prišel 29. t. m. v Pešt; zakaj? se ne vé. — Zaostale davke so začeli cesarski vradniki po več krajih z silo izterjevati.

Laško. Kakor si sardinska vlada še ne upa, seči po beneški deželi, tako puša zdaj tudi papeževe dežele še zmiraj pri miru. Cesar Napoleon, pravijo, bo že perve dni prihodnjega mesca oklical, da priznava „kraljestvo italijansko;“ al zavoljo papeževih dežel ni sardinski vladi po volji, kar ji cesar zdaj ponuja, namreč, naj papež obderží kar zdaj še ima, sicer pa naj bojo papeževi podložniki deléžni vseh pravic, ki jih vživajo drugi pod Viktor Emanuelovo krono zedinjeni Italijani.

 Današnjemu listu je priložena 15. pôla „Povestnice“.

Listnica vredništva. Častitemu gospodu dopisniku iz Makol: Vašo krepko zagovarjanje homeopatije zoper protigovor g. dr. Podliščekovega bi radi v „Novice“ vzeli. „ut audiatur et altera pars“; al gotovo je, da bi potem zbudili sila veliko zagovornikov alopaije, vsled tega pa spet zagovornikov homeopatije, da bi ne bilo hude vojske brez konca in kraja, kteri se radi ognemo zato, ker bi nazadnje vendar — nič ne opravili, kakor o tem se tudi zdravniki sami niso opravili nič. Vi, častiti gospod, sami pravite: „vsakemu svoje“, tedaj gré pravda o zdravilskih rečih le samim zdravnikom, sicer bi bilo tolikšno in tako težavno dolgoletno učenje zdravilstva celó nepotrebno. Gospod pisatelj onega sostavka je zares dohtar zdravilstva; izgovoril je memogredé tudi svoje mnenje o homeopatiki; s tem pa nobenemu ni branil homeopatu biti kakor mu je drago, in še manj je ktereга osebnó razžalil. — Neznane mu gosp. dopis iz Ljublj: Dopis „Novicam“ smo brevi manu izročili čast. vredništvu „Tovarš učit.“, ktero rado vstreže temeljitim željam. — Gospod V. Z. v B: Hvala za poslano in pardon za malenkost vredniškega čertnika.

Žitna cena

v Kranji 27. maja 1861.

Vagán pšenice domače 7 fl. 35. — banaške 7 fl. 20. — reži 5 fl. 20. — ječmena — fl. —. — ovsa 2 fl. 80. — proso 4 fl. —. — ajde 4 fl. —. — koruze 4 fl. 10. — soršice —

Kursi na Dunaji 28. maja.

5% metaliki 69 fl. 10 kr.   Ažijo srebra 38 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 80 fl. — kr.   Cekini 6 fl. 60 kr.